

Zviedrija neievēro t.s.”zaļās caurskatāmības” tiesību aktus.

Avots: Euobserver, autore: Elena Sánchez Nicolás,

ANO uzraugošā iestāde ir secinājusi, ka Zviedrija neievēro [Orhūsas konvenciju](#), kas žurnālistiem un pilsoniskās sabiedrības organizācijām piešķir tiesības saņemt informāciju par vides jautājumiem no valsts iestādēm.

Lietas pamatā ir ES novērotāja sadarbības partnera un žurnālista Staffan Dahllöf sūdzība, kurā apstrīdēts Zviedrijas Ķīmisko vielu aģentūras un divu tiesu atteikums sniegt informāciju par vides jautājumiem saistībā ar pesticīdu hlorpirifosu.

ANO [Orhūsas konvencija](#), ko parakstījušas visas 27 ES dalībvalstis, ir vairākkārt izmantota, lai izgaismotu un juridiski apstrīdētu lēmumus, kas var kaitēt videi. Saskaņā ar 2003. gadā pieņemto ES direktīvu šī konvencija ir saistoša visās ES dalībvalstīs.

Pieprasītā informācija bija būtiska, lai 2019. gadā pieņemtu lēmumu par [pesticīda hlorpirifosa](#) apstiprināšanu.

Orhūsas konvencijas atbilstības komitejas (ACCC) secinājumu projekts, kas publicēts pirmdien (7. jūlijā), asi kritizē Zviedrijas iestādes par pārredzamības noteikumu nepareizu piemērošanu. Komiteja īpaši norāda uz pārāk plašu izņēmumu interpretāciju, jo īpaši gadījumos, kad informācija attiecas uz emisijām, kura parasti ir jādara publiski pieejama.

Sešus gadus pēc žurnālista sūdzības komiteja secināja, ka Zviedrijas iestādes nepiešķir piekļuvi informācijai un pienācīgi nepaskaidroja savu atteikumu.

Tā ieteica Zviedrijai veikt “nepieciešamos tiesiskos, normatīvos, administratīvos un praktiskos pasākumus”, lai nodrošinātu, ka izņēmumi netiek ļaunprātīgi izmantoti, tiek ievērotas sabiedrības intereses un tiek skaidri paskaidroti visi lēmumi par informācijas neizpaušanu.

“Šī ANO struktūra var palīdzēt žurnālistiem un pilsoņiem, ja mēs būsim pietiekami pacietīgi. Cerams, ka Zviedrija tagad piekritīs komitejas ieteikumiem,” Dahllöf teica EUobserver.

Zviedrija tradicionāli tiek uzskatīta par piemēru politikas veidošanas pārredzamībai, atšķirībā no dažām citām Eiropas Savienības dalībvalstīm un ES iestādēm.

Bet šajā gadījumā situācija ir mainījusies. Eiropas Pārtikas drošības aģentūra (EFSA) publicēja pieprasītos dokumentus, kurus Zviedrijas iestādes bija aizturējušas, pirms tika pieņemts galīgais lēmums.

Strīdīgais pesticīds hlorpirifoss Eiropas Savienībā tika aizliegts 2020. gada janvārī.